

Phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục các nhà trường quân đội đáp ứng yêu cầu đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo trong giai đoạn hiện nay

Trần Văn Hoan

Học viện Hậu cần
Ngõ 68 Ngọc Thụy, Long Biên, Hà Nội, Việt Nam
Email: vanhoan.hvhc@gmail.com

TÓM TẮT: *Đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục có vai trò quan trọng, là lực lượng nòng cốt tham gia hoạch định chủ trương, chính sách, đề án, chiến lược đổi mới giáo dục - đào tạo, đồng thời cũng là lực lượng thực thi các nhiệm vụ và chủ trương, giải pháp đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo các nhà trường quân đội. Hiện nay, trước sự phát triển của nhiệm vụ xây dựng quân đội và yêu cầu nhiệm vụ “Đổi mới căn bản, toàn diện công tác giáo dục và đào tạo”, phải không ngừng nâng cao ý thức tự giác, tinh thần, thái độ, trách nhiệm cao, chủ động, sáng tạo, khắc phục khó khăn hoàn thành chức trách, nhiệm vụ của đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục góp phần thực hiện thắng lợi công tác giáo dục - đào tạo, xây dựng nhà trường quân đội vững mạnh toàn diện.*

TỪ KHÓA: *Cán bộ quản lý giáo dục; đội ngũ cán bộ; quản lý giáo dục; cán bộ quản lý; giáo dục - đào tạo.*

→ Nhận bài 25/10/2019 → Nhận kết quả phản biện và chỉnh sửa 15/11/2019 → Duyệt đăng 25/12/2019.

1. Đặt vấn đề

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc” [1]; “Muôn việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém”. Đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục (QLGD) là nhân tố trung tâm của quá trình giáo dục (GD) và đào tạo (ĐT); Chăm lo đến chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD có đủ phẩm chất, năng lực là một trong những giải pháp chiến lược để đổi mới căn bản, toàn diện GD-ĐT của đất nước trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng xác định: “GD là quốc sách hàng đầu. Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ và đồng bộ các yếu tố cơ bản của GD, ĐT; phát triển đội ngũ nhà giáo và cán bộ QLGD; đổi mới chính sách, cơ chế tài chính, huy động và sử dụng hiệu quả mọi nguồn lực đầu tư để phát triển GD và ĐT” [2].

Đội ngũ cán bộ QLGD các nhà trường quân đội có vai trò rất quan trọng trong việc quán triệt và tổ chức thực hiện thắng lợi đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nghị quyết, chỉ thị của các cấp và nhiệm vụ của quân đội, nhất là nhiệm vụ GD-ĐT, nghiên cứu khoa học; Có vai trò quan trọng trong công tác QL, GD, rèn luyện và phát triển nhân cách học viên theo mô hình, mục tiêu ĐT các học viện, nhà trường quân đội. Bước vào thời kỳ mới, trước sự phát triển của nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, xây dựng quân đội trọng tâm là xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội các cấp. Trước yêu cầu của công tác xây dựng các nhà trường quân đội, yêu cầu đổi mới căn bản và toàn diện GD-ĐT và những diễn biến phức tạp của tình hình hiện nay đòi hỏi phải nâng cao chất lượng ĐT đội ngũ cán bộ trong quân đội. Từ những yêu cầu trên, đòi hỏi phải đổi

mới toàn diện công tác ĐT cán bộ ở các nhà trường quân đội trong đó tập trung xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD và phát huy vai trò của đội ngũ này trong đổi mới, nâng cao chất lượng GD-ĐT.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục trong nhà trường quân đội

Đội ngũ cán bộ QLGD nhân tố trung tâm của quá trình GD-ĐT. Thực tiễn lịch sử GD-ĐT trên thế giới và Việt Nam đã khẳng định vị trí, vai trò có ý nghĩa quyết định trực tiếp của đội ngũ cán bộ QLGD đối với chất lượng GD của mỗi quốc gia, dân tộc. Chính vì vậy, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng đã khẳng định: “Đổi mới căn bản công tác quản lý (QL) GD-ĐT, bảo đảm dân chủ, thống nhất, chất lượng; Tăng quyền tự chủ và trách nhiệm xã hội của các cơ sở GD, ĐT. Phát triển đội ngũ nhà giáo và cán bộ QLGD; Đổi mới chính sách, cơ chế tài chính, huy động và sử dụng hiệu quả mọi nguồn lực đầu tư để phát triển GD và ĐT. Phân đấu đến năm 2030, nền GD Việt Nam đạt trình độ tiên tiến trong khu vực”. Đối với nhà trường quân đội, Nghị quyết số 86-NQ/ĐUQSTU về công tác GD-ĐT trong tình hình mới cũng chỉ rõ một trong những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu để phát triển GD-ĐT trong tình hình mới đó là: “Kiện toàn và phát triển đội ngũ nhà giáo, cán bộ QLGD”.

Cán bộ QLGD trong nhà trường quân đội bao gồm: Giám đốc, hiệu trưởng, chính ủy, phó giám đốc, phó hiệu trưởng, phó chính ủy; Cán bộ QL ở các cơ sở GD, ĐT; Cán bộ QL các phòng, khoa, ban chức năng trong trường; cán bộ QL đơn vị học viên và cán bộ trực tiếp làm công tác QL GD, ĐT tại các cơ quan QL GD, ĐT cấp trên. Cán bộ QLGD phải

đạt những tiêu chuẩn cán bộ quân đội có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ QL trường theo quy định của Nhà nước và Bộ Quốc phòng.

Phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ QLGD trong các nhà trường quân đội là thực hiện đồng bộ các giải pháp nâng cao ý thức tự giác, tinh thần, thái độ, trách nhiệm cao, chủ động, sáng tạo, khắc phục khó khăn hoàn thành chức trách, nhiệm vụ của cán bộ QLGD là lực lượng nòng cốt trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện thắng lợi công tác GD-ĐT, xây dựng nhà trường quân đội vững mạnh toàn diện.

Những năm qua, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng và lãnh đạo, chỉ huy các nhà trường luôn quan tâm, chăm lo nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD bảo đảm cả về cơ cấu, số lượng, chất lượng không ngừng được nâng lên. Đến nay, đội ngũ cán bộ QLGD trong các nhà trường toàn quân bảo đảm đủ quân số, biên chế theo quy định, 100% có trình độ đại học, trong đó hơn 50% trình độ sau đại học. Nhiều trường như Học viện Quân y, Học viện Kỹ thuật Quân sự, đội ngũ cán bộ QLGD có trình độ sau đại học hơn 90%. Số lượng nhà giáo có học hàm, học vị, được nhận các danh hiệu cao quý ngày càng nhiều và trẻ hóa. Các nhà trường đã chủ động bồi dưỡng đội ngũ cán bộ QLGD cả về trình độ, nghiệp vụ sư phạm, ngoại ngữ, năng lực thực tiễn. Tuy nhiên, đội ngũ cán bộ QLGD trong các học viện, trường sĩ quan quân đội còn bộc lộ những hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ: Một số cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị chưa quan tâm đầy đủ đến lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD. Về số lượng, cơ cấu và chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD ở các nhà trường Quân đội chưa tương xứng với yêu cầu, nhiệm vụ GD-ĐT trong giai đoạn mới. Theo số liệu thống kê ở 5 trường sĩ quan cho thấy, tổng số cán bộ QLGD còn thiếu là 145 đồng chí, trong đó 113 đồng chí là cán bộ QL học viên. Về cơ cấu đội ngũ cán bộ QLGD tuy đã có sự chuyển biến tích cực nhưng đến nay vẫn còn biểu hiện mất cân đối; Cơ cấu độ tuổi, nhất là cán bộ ở các hệ, không có sự chênh lệch lớn giữa cán bộ là chủ nhiệm lớp với cán bộ là chỉ huy hệ. Trình độ của cán bộ QLGD ở đơn vị QL học viên còn thấp so với cán bộ QLGD ở các cơ quan chức năng, cũng như các khoa giáo viên. Chất lượng của đội ngũ cán bộ QLGD tuy có nhiều tiến bộ, song còn có mặt hạn chế, bất cập, chưa ngang tầm đòi hỏi của nhiệm vụ mới, cụ thể là: Trình độ kiến thức chuyên ngành QLGD còn hạn chế. Một số có tư tưởng trung bình chủ nghĩa, nhất là những cán bộ đã hết trần quân hàm, tuổi cao, không nằm trong diện quy hoạch lâu dài nên thiếu tư tưởng phấn đấu vươn lên, không chịu tự học tập, bồi dưỡng nâng cao trình độ năng lực nên hiệu quả công tác chuyên môn còn thấp. Về năng lực lãnh đạo, chỉ huy, QL, đa số cán bộ QLGD ở các nhà trường quân đội chỉ được ĐT về chuyên môn, quân sự nhưng lại chưa được ĐT, bồi dưỡng về mặt kiến thức, nghiệp vụ QLGD, nên cán bộ QLGD cơ bản chỉ chú trọng về mặt QL hành chính. Trong quá trình thực hiện chức năng, nhiệm vụ QLGD đã bộc lộ những hạn chế như: Chưa kiên quyết, ngại va chạm với học viên, chưa có nhiều biện pháp nâng cao chất lượng

học tập, rèn luyện của học viên. Nhiều đồng chí chưa phát huy tốt vai trò là “Người thầy thứ hai” của học viên. Không ít cán bộ cơ quan chưa nắm chắc Luật GD, Điều lệ công tác nhà trường, Quy chế về GD-ĐT... trong quá trình xây dựng kế hoạch, tổ chức điều hành quá trình dạy và học còn lung túng, nhất là những cán bộ mới, trẻ khi được điều công tác tại phòng ĐT, chưa trải nghiệm thực tiễn công tác ở ngoài đơn vị. Năng lực GD, xây dựng động cơ thi đua học tập cho học viên ở một số cán bộ QL học viên chưa cao; QL rèn luyện kỉ luật, xây dựng đơn vị nền nếp chính quy có một số cán bộ còn hạn chế. Qua khảo sát, ý kiến đánh giá về năng lực lãnh đạo, chỉ huy, QL của một số cán bộ QLGD vẫn còn ở mức trung bình. Cụ thể: Đối với cán bộ cơ quan ĐT là 1,75%, cán bộ khoa là 1,25%, cán bộ QL học viên là 6,25%, đặc biệt, vẫn còn cán bộ QL học viên năng lực ở mức yếu 0,5%. Trình độ QL, kiến thức văn hóa, xã hội, khả năng sử dụng ngoại ngữ và ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác QL còn hạn chế. Đa số chưa được ĐT có hệ thống về công tác QLGD, làm việc chủ yếu dựa vào kinh nghiệm nên hiệu quả công tác còn nhiều hạn chế.

2.2. Các giải pháp phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ quản lí giáo dục trong các nhà trường quân đội

2.2.1. Tiếp tục nghiên cứu, quán triệt và tổ chức thực hiện thắng lợi đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, nhà nước, nghị quyết, chỉ thị của cấp trên về giáo dục và đào tạo

Trong những năm vừa qua, hội nhập quốc tế diễn ra mạnh mẽ, sự phát triển kinh tế, xã hội, quốc phòng, an ninh của đất nước đòi hỏi sự nghiệp GD-ĐT phát triển không ngừng, nhiệm vụ của quân đội có nhiều biến đổi, vừa phải tích cực thực hiện đại học hóa đội ngũ sĩ quan, vừa phải đào tạo lại, đào tạo ngắn, hoàn thiện, bổ sung kiến thức, mở các lớp bồi dưỡng, tập huấn cho nhiều đối tượng cán bộ để đáp ứng sự thiếu hụt cán bộ cho các đơn vị. Chính những thay đổi đó đòi hỏi đội ngũ cán bộ QLGD phải luôn nắm bắt, quán triệt, vận dụng linh hoạt, có hiệu quả đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, Bộ Quốc phòng. Để kịp thời xây dựng chương trình, nội dung giảng dạy cho nhiều đối tượng ĐT hiện nay, đội ngũ cán bộ QLGD phải liên tục cập nhật, nắm bắt những thay đổi đó mới có phương án tham mưu, đề xuất giúp cho lãnh đạo, chỉ huy đơn vị triển khai hoàn thành tốt nhiệm vụ. Đội ngũ này phải được trang bị những quan điểm, nguyên tắc, phương châm về GD-ĐT. Trong quá trình thực hiện chức năng, nhiệm vụ, tích cực vận dụng các quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng, quán triệt sâu sắc và thực hiện tốt quan điểm, nguyên tắc, phương châm GD-ĐT, làm cho mọi khâu, mọi bước, mọi tổ chức, lực lượng tham gia quá trình ĐT luôn thấm nhuần và thực hiện đúng quan điểm, nguyên tắc, phương châm GD-ĐT của Đảng, Nhà nước, quân đội.

Đội ngũ cán bộ QLGD là nhân tố quan trọng nâng cao chất lượng ĐT cán bộ, sĩ quan ở các nhà trường quân đội. Để thực hiện tốt mô hình, mục tiêu ĐT của các nhà trường quân đội đòi hỏi phải phát huy sức mạnh tổng hợp của mỗi cá nhân, tổ chức, trong đó có vai trò của đội ngũ cán bộ QLGD. Đội ngũ cán bộ QLGD phải nắm vững những nghị

quyết, chỉ thị, tư tưởng chỉ đạo của Đảng, Chính phủ về GD-ĐT, nắm chắc Luật GD, quy chế, hướng dẫn của Bộ GD&ĐT, Bộ Quốc phòng, có khả năng phân tích tổng hợp, tham mưu đề xuất và tổ chức thực hiện tốt nhiệm vụ GD-ĐT. Đối tượng QL của cán bộ QLGD bao gồm rất nhiều yếu tố, nhiều khâu trong quá trình GD-ĐT, từ chất lượng giảng dạy của đội ngũ giảng viên đến kết quả học tập của học viên. Quá trình học tập của học viên là quá trình chiếm lĩnh những tri thức, kinh nghiệm và rèn luyện kỹ năng, kỹ xảo để trở thành người cán bộ quân đội. Đội ngũ cán bộ QLGD không chỉ nắm chắc tình hình học tập của học viên mà còn phải biết định hướng, giúp đỡ họ trên nhiều phương diện.

Phát huy vai trò trong QL toàn diện học viên, nắm chắc mọi mặt, mọi hoạt động, mọi mối quan hệ của học viên, nắm vững quá trình học tập, rèn luyện của từng học viên, từng tập thể học viên để có định hướng, chỉ đạo, tổ chức cho học viên phấn đấu thực hiện tốt nhiệm vụ học tập và rèn luyện. QL toàn diện học viên không chỉ ở QL hành chính, duy trì thực hiện các chế độ, quy định mà còn phải QL được các mối quan hệ, mọi hoạt động của học viên, không chỉ QL con người của học viên, mà quan trọng hơn là phải QL cả phẩm chất, năng lực và các mối quan hệ xã hội của họ.

Trong thời gian tới, cấp uỷ, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì, cơ quan chức năng các cấp phải thường xuyên quan tâm nâng cao trình độ lý luận chính trị, nhận thức sâu sắc về bản chất cách mạng và khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng về công tác cán bộ; Tăng cường GD, quán triệt nhiệm vụ chính trị của nhà trường quân đội, của các cơ quan, đơn vị; nhiệm vụ, chức trách của cán bộ QLGD quân đội trong tình hình mới; Trên cơ sở đó xác định rõ vai trò, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng trong quá trình thực hiện nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD ở Nhà trường quân đội

Thông qua sinh hoạt của các cấp uỷ, hệ thống chỉ huy các cấp, các tổ chức trong Quân đội để nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho các tổ chức, lực lượng về nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD.

Thông qua hoạt động thực tiễn hoạt động GD-ĐT, nghiên cứu khoa học và các mặt công tác khác của từng nhà trường để bồi dưỡng, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của mỗi cá nhân và tổ chức đối với nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD. Tăng cường kiểm tra, giám sát, kịp thời phát hiện, uốn nắn, điều chỉnh và đấu tranh, khắc phục hạn chế, lệch lạc trong nhận thức và hành động của các tổ chức, các lực lượng tham gia nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD. Nhằm bảo đảm cho mọi người nhận thức đúng quan điểm của Đảng về cán bộ và công tác cán bộ nói chung, về nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD nói riêng. Kịp thời biểu dương những tập thể, cá nhân hoàn thành tốt nhiệm vụ. Phê bình, chấn chỉnh những tập thể và cá nhân chưa làm tròn chức trách, nhiệm vụ, mắc khuyết điểm hạn chế. Kiên quyết đấu tranh, khắc phục những lệch lạc trong nhận thức: Xem nhẹ vị trí, vai trò của đội ngũ cán bộ QLGD và tầm quan trọng của nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD

hoặc quan niệm cho rằng việc nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD chỉ là trách nhiệm của tổ chức đảng và cơ quan chính trị, phòng đào tạo.

2.2.2. Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục trong các nhà trường quân đội

Đây là giải pháp có ý nghĩa quyết định đến việc chuẩn hóa đội ngũ cán bộ QLGD và nâng cao chất lượng GD-ĐT của các nhà trường quân đội. Trong tình hình hiện nay, nhiệm vụ của quân đội và các nhà trường có sự phát triển mới đòi hỏi phải kiện toàn, phát triển đội ngũ này đảm bảo đủ về số lượng, đồng bộ về cơ cấu, phù hợp về độ tuổi, chuyên ngành, chuẩn hóa về chất lượng theo quy định.

Là một bộ phận cán bộ của Đảng trong quân đội, cán bộ QLGD phải đáp ứng đầy đủ các tiêu chuẩn cụ thể của cán bộ quân đội nói chung và tiêu chuẩn phẩm chất, năng lực của cán bộ QLGD nói riêng, đồng thời được cụ thể hóa cho phù hợp với cương vị, chức trách, nhiệm vụ được giao. Chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD được tạo nên bởi nhiều yếu tố, là sản phẩm của cả quá trình GD-ĐT, bồi dưỡng của tổ chức và sự tu dưỡng rèn luyện, hoạt động thực tiễn của bản thân từng người. Nội dung nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD: Nâng cao lý luận chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và khả năng vận dụng sáng tạo tri thức lý luận vào hoạt động thực tiễn, nhằm nâng cao trình độ nhận thức lý luận, tư duy lý luận và trình độ vận dụng trí thức lý luận vào hoạt động QL, giải quyết có hiệu quả nhiệm vụ QLGD. Nâng cao nhân cách đó là hệ thống các phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp của người cán bộ QLGD bao gồm: Thế giới quan, niềm tin cộng sản vững chắc, tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng, bồi dưỡng xu hướng nghề nghiệp; Nâng cao tính Đảng, tính chiến đấu cao, có đạo đức cách mạng trong sáng, có lối sống tốt đẹp, lành mạnh, giản dị; đoàn kết kỷ luật tốt, bồi dưỡng rèn luyện bản lĩnh, phương pháp tác phong công tác của người cán bộ QLGD chính quy, mẫu mực; Nâng cao năng lực, phương pháp, tác phong công tác của đội ngũ cán bộ QLGD, đảm bảo đủ về số lượng, hợp lý về cơ cấu và có chất lượng cao đủ sức hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao; Nâng cao trình độ tư duy, khả năng nhạy bén trong phát hiện và giải quyết các vấn đề nảy sinh; Nâng cao khả năng QLGD và các kỹ năng trong thực hành triển khai nhiệm vụ.

Tiếp tục làm tốt các khâu tạo nguồn, quy hoạch, ĐT, bồi dưỡng, bố trí sử dụng và tăng cường QL, rèn luyện đội ngũ cán bộ QLGD. Đặc biệt, chú trọng việc ĐT, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ QLGD phải được các trường tiến hành toàn diện cả về bậc học, kiến thức thực tiễn, phương pháp sư phạm, khả năng nghiên cứu khoa học, nâng cao trình độ ngoại ngữ, công nghệ thông tin... Nâng cao chất lượng công tác quy hoạch, tuyển chọn, bổ nhiệm cán bộ QLGD làm cơ sở để bố trí, sắp xếp cán bộ theo kế hoạch, theo dự kiến và liên quan chặt chẽ đến các khâu của công tác cán bộ như đào tạo, bố trí, sử dụng, luân chuyển cán bộ. Chú trọng thực hiện tốt tuyển chọn nhằm phát hiện người có "tâm", "tầm" và "tài" để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của công tác QL nhà trường.

Giải quyết tốt mối quan hệ giữa ĐT, bồi dưỡng cán bộ với quy hoạch, sắp xếp, sử dụng cán bộ. ĐT, bồi dưỡng là để sử dụng và do yêu cầu sử dụng. Theo đó, trên cơ sở tổ chức biên chế, quy hoạch tổng thể về sử dụng cán bộ để có kế hoạch ĐT, bồi dưỡng một cách đồng bộ, hợp lý. ĐT, bồi dưỡng cán bộ phải nhằm sử dụng cán bộ đúng, đáp ứng nhiệm vụ cả trước mắt và lâu dài. Thực tiễn công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ QLGD ở các nhà trường quân đội trong những năm qua cho thấy về cơ bản là tốt, đại đa số cán bộ được đi ĐT về đều phát huy tốt vai trò, trách nhiệm, có khả năng phát triển tốt.

Nội dung, hình thức ĐT, bồi dưỡng phải toàn diện, bao gồm cả kiến thức lí luận và kiến thức thực tiễn. Nghị quyết 109 của Quân ủy Trung ương chỉ rõ: “Thực hiện có hiệu quả ĐT, bồi dưỡng cán bộ theo chức vụ, có trình độ học vấn, lí luận chính trị tương ứng, theo hướng chuyên nghiệp, chuyên sâu, lấy ĐT cơ bản, dài hạn, chính quy theo các chương trình ĐT tiên tiến là chủ yếu, kết hợp với ĐT các trình độ khác để đáp ứng cán bộ theo yêu cầu nhiệm vụ, từng bước hạn chế ĐT ngắn tại các học viện, nhà trường quân đội”. Tập trung bồi dưỡng nâng cao trình độ chính trị, những kiến thức về quân sự, quốc phòng, những vấn đề phát triển mới về Khoa học hậu cần quân sự trong nước, thế giới, chú trọng bồi dưỡng phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, trình độ, năng lực, uy tín và phương pháp tác phong công tác. Tăng cường bồi dưỡng ngoại ngữ, tin học, khoa học kĩ thuật, bồi dưỡng những tri thức về tâm lí xã hội, khoa học QL.

Biện pháp để ĐT, bồi dưỡng nâng cao trình độ kiến thức, năng lực cho đội ngũ cán bộ QLGD là phải tích cực gửi đi ĐT cơ bản tập trung tại các học viện trong, ngoài quân đội và đi ĐT ở nước ngoài, chú trọng ĐT tiến sĩ và thạc sĩ. Đối với số cán bộ trẻ, đã qua ĐT cơ bản cấp phân đội, cần tích cực bồi dưỡng theo các tiêu chí quy định của Bộ Quốc phòng, đảm bảo đủ tiêu chuẩn, đến kì hạn sẽ đi ĐT cấp trung đoàn.

Các nhà trường quân đội cần thường xuyên mở các lớp bồi dưỡng, tập huấn, diễn tập, hội thảo khoa học, thi cán bộ QL dạy giỏi. Các hình thức bồi dưỡng tập trung cho việc bổ túc kiến thức pháp luật, quy định, quy chế QL GD-ĐT và nghiên cứu khoa học, bồi dưỡng nghiệp vụ QL, bồi dưỡng tin học, ngoại ngữ, bồi dưỡng các chuyên đề, nghị quyết, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Cần phải có quy định trong mỗi năm học, học viện phải có một thời gian thích hợp để tổ chức tập huấn, bồi dưỡng cho cán bộ QLGD để không lạc hậu về kiến thức, có được nhiều thông tin mới cập nhật trong việc nâng cao chất lượng QLGD. Bản thân mỗi cán bộ QLGD phải tích cực tự học tập, bồi dưỡng.

2.2.3. Nâng cao sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ quản lí giáo dục đảm bảo tính ổn định, bền vững và phát triển

Phát huy vai trò, trách nhiệm của các cơ quan có ý nghĩa rất quan trọng trong xây dựng đội ngũ cán bộ QLGD có phẩm chất, năng lực, trình độ chuyên môn, phương pháp tác phong công tác đáp ứng yêu cầu thực hiện chức trách,

nhiệm vụ. Trước hết, cần nâng cao nhận thức của các cơ quan về vai trò, vị trí, nắm chắc tình hình, năng lực QL của đội ngũ cán bộ QLGD để tham mưu cho lãnh đạo, chỉ huy các nhà trường Quân đội các chủ trương, biện pháp sát thực, hiệu quả. Đồng thời, phối hợp, đảm bảo tốt các chế độ, chính sách, cơ sở vật chất, phương tiện, tài liệu, công nghệ thông tin...

Đối với tổ chức Đảng, cần duy trì và thực hiện nghiêm các quy định về QL Đảng viên, QL cán bộ. Phát huy vai trò sức mạnh tổng hợp trong QL cán bộ, coi trọng QL toàn diện nhưng có trọng tâm, trọng điểm. Thường xuyên làm tốt công tác GD, rèn luyện cán bộ. Trên cơ sở chức trách của từng người, mạnh dạn phân công nhiệm vụ, tiến hành theo dõi, kiểm tra, giúp đỡ cán bộ trong quá trình thực hiện nhiệm vụ. Chấp hành nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ trong đánh giá cán bộ, bảo đảm khách quan, đúng người, đúng việc, có cơ chế, chính sách động viên cán bộ tích cực tự tu dưỡng học tập và rèn luyện. Cấp ủy và tổ chức Đảng ở các hệ, tiểu đoàn, đại đội cần phát huy tốt vai trò của các tổ chức quần chúng tham gia QL, GD, rèn luyện cán bộ. Các tổ chức quần chúng gồm: Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, tổ chức Công đoàn, Phụ nữ, ngoài ra còn có Hội đồng quân nhân ở đại đội, các lớp thuộc các hệ, tiểu đoàn có vai trò quan trọng trong việc giúp cấp ủy Đảng QL, GD, rèn luyện cán bộ.

Các cơ quan chức năng trong nhà trường quân đội làm tốt chức năng tham mưu cho lãnh đạo, chỉ huy các nhà trường trong việc đề ra các chủ trương, biện pháp lãnh đạo, tổ chức thực hiện nhiệm vụ nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD. Quán triệt cho cán bộ, nhân viên trong cơ quan nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò của mình đối với hoạt động nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD, từ đó để họ xác định và phát huy tốt nhất trách nhiệm của mình trong tham gia vào các hoạt động nâng cao.

Phòng Chính trị nắm chắc số lượng cán bộ các loại hình ĐT ra trường trong năm để đề nghị điều động bổ sung cán bộ về trường công tác.

Đối với các cơ quan, đơn vị trong nhà trường, rà soát số lượng, cơ cấu, chất lượng của đội ngũ cán bộ QLGD trong từng đơn vị. Trên cơ sở tiêu chuẩn chức danh cán bộ để so sánh cán bộ trong nguồn quy hoạch tạo nguồn, định hướng nghiên cứu để đi ĐT, bồi dưỡng, cử đi thực tế cho cán bộ QLGD theo định hướng.

Đối với cơ quan, tổ chức hiệp đồng về thay đổi tổ chức, biên chế, chức danh cán bộ, phát triển đảng trong cán bộ, trong học viên ĐT cán bộ, về việc kết hợp tuyển sinh ĐT cán bộ với việc tạo nguồn phát triển đảng, sắp xếp cán bộ chủ trì với kiện toàn cấp ủy, QL đảng viên với QL cán bộ.

Đối với cơ quan Bảo vệ An ninh hiệp đồng về bảo đảm tiêu chuẩn chính trị, về tổ chức xác minh chính trị đối với nguồn tuyển sinh, nguồn vào đội ngũ cán bộ.

2.2.4. Phát huy tính tích cực, chủ động của đội ngũ cán bộ quản lí giáo dục trong tự đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện nâng cao phẩm chất, năng lực, phương pháp tác phong công tác

Phẩm chất và năng lực của người cán bộ QLGD được tạo

nên bởi nhiều yếu tố. Việc ĐT, bồi dưỡng tại trường và tại đơn vị giữ vai trò chủ đạo. Còn việc tự ĐT, bồi dưỡng, rèn luyện của mỗi cán bộ QLGD là nhân tố có ý nghĩa quyết định trực tiếp chất lượng hoàn thành chức trách, nhiệm vụ của đội ngũ cán bộ QLGD. Để nâng cao chất lượng toàn diện cho đội ngũ cán bộ QLGD, bên cạnh việc đề cao vai trò trách nhiệm của các lực lượng tham gia quá trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ QLGD tại trường, còn phải nâng cao trách nhiệm của mỗi cán bộ trong việc tự học tập, tự bồi dưỡng. Đây là vấn đề đang đặt ra cấp bách trước mắt và có tính lâu dài nhằm nâng cao chất lượng GD, ĐT và nghiên cứu khoa học của nhà trường quân đội.

Nội dung tự ĐT, bồi dưỡng, rèn luyện của cán bộ QLGD phải toàn diện cả về chính trị, quân sự, khoa học kỹ thuật, nghiệp vụ và những kiến thức về kinh tế, xã hội... Tu dưỡng rèn luyện về phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ QL, lãnh đạo, chỉ huy đơn vị, rèn luyện phương pháp tác phong công tác. Do đó, phải tăng cường QL của tổ chức đảng, cán bộ chủ trì trong tự đào tạo, tự bồi dưỡng, rèn luyện của đội ngũ cán bộ QLGD; thường xuyên GD cho đội ngũ này có nhận thức đầy đủ đúng đắn về ý nghĩa tầm quan trọng của việc tự ĐT, tự bồi dưỡng, rèn luyện; xây dựng chương trình, kế hoạch tự ĐT, tự bồi dưỡng, rèn luyện thật sự khoa học; xây dựng, rèn luyện ý chí quyết tâm phấn đấu cao trong việc tự ĐT, tự bồi dưỡng, rèn luyện.

Các cơ quan, khoa, đơn vị cần có biện pháp QL chặt chẽ đội ngũ cán bộ về phẩm chất và năng lực, các mối quan hệ xã hội, hoàn cảnh gia đình, để có định hướng đúng cho cán bộ tự tu dưỡng, phấn đấu. Tổ chức đảng và chỉ huy các cấp cần có kế hoạch giao nhiệm vụ, chỉ tiêu phấn đấu cụ thể cho mỗi cán bộ và tạo thuận lợi để cán bộ có thời gian, điều kiện học tập, rèn luyện. Đánh giá cán bộ phải khách quan, công tâm và chính xác, tạo sự vững tin vào tổ chức, yên tâm phấn đấu hết mình cho nhiệm vụ chung. Đối với cán bộ lãnh đạo, chỉ huy hệ và tiểu đoàn phải tăng cường QL thời gian làm việc của đội ngũ cán bộ cấp dưới. Duy trì và thực hiện nghiêm quy chế về QL học viên, chấm dứt việc chấp hành không nghiêm các chế độ quy định về hành chính quân sự, nếp sống chính quy. Cùng với các biện pháp QL hành chính cần động viên cán bộ tích cực tham gia cùng với học viên nghiên cứu các đề tài khoa học, cán bộ trẻ tham gia học tập ngoại ngữ, tự học để nâng cao trình độ và chuẩn bị điều kiện cho các bước ĐT tiếp sau.

Để công tác tự bồi dưỡng có kết quả tốt, trước hết đội ngũ cán bộ QLGD phải tích cực học tập nghiên cứu nắm chắc các nghị quyết, chỉ thị của Đảng về GD-ĐT, chiến lược phát triển nhà trường quân đội, Điều lệ công tác nhà trường quân đội, các quy chế tuyển sinh quân sự, quy chế ĐT, nội dung, chương trình đối với các cấp học, bậc học trong nhà trường quy chế làm việc của các phòng, khoa, đơn vị.

2.2.5. Vận dụng và thực hiện tốt chính sách đãi ngộ đối với đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục

Thực hiện tốt chính sách đối với đội ngũ cán bộ QLGD sẽ tạo ra động lực cả vật chất và tinh thần để cán bộ gắn bó

công tác, mang hết khả năng của mình hoàn thành nhiệm vụ được giao. Trong điều kiện kinh tế, xã hội phát triển, nhu cầu về mọi mặt của xã hội ngày càng tăng thì việc quan tâm đến chính sách đối với đội ngũ cán bộ QLGD của nhà trường quân đội càng có ý nghĩa quan trọng và trở thành yêu cầu cấp thiết hiện nay. Đây là nhân tố có ý nghĩa quyết định, tác động trực tiếp đến việc phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ QLGD trong các nhà trường Quân đội.

Bám sát tình hình đội ngũ cán bộ, nắm chắc hoàn cảnh, tâm tư, nguyện vọng của từng cán bộ và hậu phương gia đình cán bộ để nghiên cứu tham mưu và đề xuất các chế độ, chính sách phù hợp với tính chất và đặc thù của từng loại cán bộ QLGD, đồng thời tổ chức thực hiện kịp thời, đúng, trúng, đủ chế độ chính sách đối với cán bộ QLGD. Nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho cán bộ QLGD. Rà soát, xây dựng lại hệ thống các tiêu chuẩn chức danh cán bộ QLGD, nghiên cứu hình thức khen thưởng, tôn vinh mang tính đặc thù với đội ngũ cán bộ làm công tác GD-ĐT. Nghiên cứu ban hành các chế độ, chính sách và phụ cấp ưu đãi, quân hàm theo chức danh của nhà giáo; chế độ nhà ở cho đội ngũ cán bộ QLGD, xây dựng nhà công vụ, tạo điều kiện sinh hoạt tốt cho đội ngũ cán bộ QLGD. Đề xuất với các cấp có thẩm quyền quyết định các chế độ, chính sách lớn trong sử dụng, bố trí cán bộ, tạo quỹ nhà ở, đất ở, xây dựng nhà công vụ, giải quyết khó khăn để động viên, khuyến khích cán bộ QLGD yên tâm công tác.

Trong thời gian tới, cần tăng cường GD cho các cấp, các ngành, các lực lượng trong học viện nhận thức tốt hơn về vị trí, vai trò của công tác chính sách và thực hiện đầy đủ mọi chế độ tiêu chuẩn của Đảng, Nhà nước và của quân đội, cho cán bộ. Việc quan tâm chăm lo đến chế độ chính sách cho đội ngũ cán bộ QLGD là trách nhiệm của mọi tổ chức, mọi lực lượng để động viên khuyến khích cán bộ QLGD tích cực học tập nâng cao trình độ mọi mặt đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ đặt ra.

3. Kết luận

Hiện nay, trước đòi hỏi của đổi mới căn bản, toàn diện GD-ĐT trong các nhà trường quân đội nhằm đáp ứng yêu cầu xây dựng quân đội trong thời kì mới thì việc phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ QLGD vừa là vấn đề cơ bản và cấp thiết cần được quan tâm nghiên cứu toàn diện, sát thực tế. Các cấp ủy Đảng, các tổ chức chỉ huy, các cơ quan chức năng và các tổ chức, lực lượng trong nhà trường quân đội phải nhận thức đầy đủ vị trí, vai trò và sự cần thiết phải nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD ở học viện, đồng thời phát huy vai trò đội ngũ cán bộ QLGD để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Các giải pháp trên là những vấn đề cơ bản nhằm phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ QLGD trong các nhà trường quân đội. Trước yêu cầu mới, cần phải quan tâm chăm lo xây dựng, nâng cao chất lượng toàn diện của đội ngũ cán bộ QLGD, đảm bảo cho đội ngũ cán bộ QLGD có phẩm chất, năng lực, phương pháp tác phong công tác đáp ứng mục tiêu, yêu cầu về đổi mới căn bản, toàn diện GD, ĐT, xây dựng các học viện, trường sĩ quan quân đội chính quy, chuẩn hóa, hiện đại.

Tài liệu tham khảo

- [1] Bộ Chính trị, (2004), *Nghị quyết số 42-NQ/TW ngày 30 tháng 11 năm 2004 của Bộ Chính trị (khóa IX) về Công tác quy hoạch cán bộ lãnh đạo, quản lý thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*, Hà Nội.
- [2] Bộ Chính trị, (2012), *Kết luận số 24-KL/TW ngày 05 tháng 6 năm 2012 của Bộ Chính trị (khóa XI) về Đẩy mạnh công tác quy hoạch, luân chuyển cán bộ đến năm 2020 và những năm tiếp theo*, Hà Nội.
- [3] Bộ Chính trị, (2019), *Quy định số 205-QĐ/TW ngày 23 tháng năm 2019 của Bộ Chính trị về việc Kiểm soát quyền lực trong công tác cán bộ và chống chạy chức, chạy quyền*, Hà Nội.
- [4] Bộ Quốc phòng, (2011), *Quy hoạch phát triển nhân lực trong Quân đội nhân dân Việt Nam giai đoạn 2011-2020*, Ban hành kèm theo Quyết định số 4861/QĐ-BQP ngày 16 tháng 12 năm P011.
- [5] Bộ Quốc phòng, (2013), *Chiến lược Phát triển giáo dục và đào tạo trong quân đội giai đoạn 2011-2020*, Ban hành kèm theo Quyết định số 2523/QĐ-BQP ngày 15 tháng 7 năm 2013 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, Hà Nội.
- [6] Bộ Quốc phòng, (2016), *Điều lệ công tác nhà trường Quân đội nhân dân Việt Nam*, NXB Quân đội Nhân dân Việt Nam, Hà Nội.
- [7] Đảng Cộng sản Việt Nam, (2016), *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội.
- [8] Đảng Cộng sản Việt Nam, (2018), *Nghị quyết 26-NQ/TW ngày 19 tháng 5 năm 2018 về tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ*, Hà Nội.
- [9] Thủ tướng Chính phủ, (2013), *Chiến lược Phát triển Giáo dục 2011-2020*, Ban hành kèm theo Quyết định số 711/QĐ-TTg ngày 13 tháng 6 năm 2013 của Thủ tướng Chính phủ, Hà Nội.
- [10] Thủ tướng Chính phủ, (2019), *Quyết định số 89/QĐ-TTg Ngày 18 tháng 01 năm 2019 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án Nâng cao năng lực đội ngũ giảng viên và cán bộ quản lý các cơ sở giáo dục đại học đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo giai đoạn 2019 - 2030*, Hà Nội.
- [11] Quân ủy Trung ương, (2012), *Nghị quyết 769-NQ/QUTW ngày 21 tháng 12 năm 2012 của Quân ủy Trung ương về “Xây dựng đội ngũ cán bộ Quân đội giai đoạn 2013 - 2020 và những năm tiếp theo”*.
- [12] Quân ủy Trung ương, (2019), *Nghị quyết số 109-NQ/QUTW ngày 11 tháng 02 năm 2019 của Quân ủy Trung ương về Xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội, nhất là cấp chiến dịch, chiến lược đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới*, Hà Nội.
- [13] *Hồ Chí Minh Toàn tập*, Tập 5, 6, 9, 11, (2011), NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.

PROMOTING THE ROLE OF EDUCATIONAL MANAGEMENT STAFFS IN MILITARY SCHOOLS TO MEET THE REQUIREMENTS OF RENOVATION, AIMING AT IMPROVING THE QUALITY OF EDUCATION AND TRAINING IN THE CURRENT PERIOD

Tran Van Hoan

Military Academy of Logistics
Alley 68 Ngoc Thuy, Long Bien,
Hanoi, Vietnam
Email: vanhoan.hvhc@gmail.com

ABSTRACT: *Educational management staffs play an vital role and are the core force participating in the formulation of the guidelines, policies, schemes and strategies for educational renovation. They are also an enforcement force that impelents tasks, undertakes resolutions for renovation and improves the quality of education and training of Military academies. At present, with the requirements of military construction missions and the tasks of “basic and comprehensive education innovation”, it is necessary to continuously improve the sense of self-awareness, morale and morality, responsibility; be proactively creative and overcome difficulties to fulfill the duties of the educational management, contributing to the successful implementation of education - training and school construction to build up Military schools as a strong and comprehensive organization.*

KEYWORDS: *Educational management staffs; education management; management staffs; education- training.*